

Slavjanski apostoli Kiril i Metodije i istina pravoslavlja. Povodom rimskog pokreta u 1880/81 god. protivu pravoslavne crkve. Napisao dr. Nikola Milaš, arhimandrit i profesor bogoslovije. Zadar. Pečatnja J. Vodicke. Cena 2 gld. — To delo naperjeno je v prvi vrsti proti Strossmajerjevi encikliki, ki je izhajala v slovenski prestavi tudi v letošnjega „Slovenca“ podlistku. — Istorija srpskoga naroda. Napisao Venijamin Kallay, sa ovlašćenjem piščevim preveo Gavriilo Vitković. Biograd, izdanje Petra Čurčića. XX. 149. Cena 1 gld. — Naš sedanji državni finančni minister Kallay bil je nekoliko let avstrooškog generalni konzul na Srbskem ter tamkaj zbral gradivo za to svojo dosti kritično in nepristransko pisano zgodovino junaškega naroda srbskega.

M. M.

Dea čestita gosta obiskala sta zadnje tedne Ljubljano. Prvi je veleznani francoski slavist Louis Legér, profesor slovanskih jezikov na orijentalni fakulteti v Parizu. Dasi je prof. Legér rojen Francoz iz Toulousa, vendar čudovito dobro govori večino slovanskih jezikov. Z nami je govoril hrvatski kakor rojen Hrvat. Pripovedoval nam je, da je imel letos 30 slušateljev, samih Francozov. Predaval jim je staroslovenščino, ruski in srbski jezik. Tudi v vojinski akademiji poučeval je 12 štabnih oficirjev v ruskem jeziku. Zadnje njegovo znanstveno delo je: *Esquisse rommarie de la mythologie slave*, Paris 1882. V Ljubljani je g. profesor nekoliko dnij študiral v licealni biblioteki, potem pa odšel v Zagreb, Beligrad in Sredec.

Drugi čestiti gost je bil g. Bronislav Grabowski, znani poljski literat, profesor v Czestohowi. Profesor Grabowski je čislan pripovedni in dramatički pisatelj poljski, a vrhu tega poljske rojake svoje seznanja osobito s pesniškimi proizvodi hrvatskimi in slovenskimi. Preložil je že več pesnij Vodnikovih, Preširnovih, Veselovih in Jenkovih na poljski jezik, spisal je biografijo Jurčičevo in v lanski varšavski „Niwi“ (X, 1881, 654—661) je priobčil razpravo o slovenski literaturi v letih 1879. in 1880., katera jasno priča, kakó so mu dobro znane vse socialne in književne razmere slovenske. G. Grabowski nam je pravil, da poljski književniki nameravajo prihodnje leto v Krakov sklicati občni shod slovanskih pisateljev. Da Poljaki mislijo na kaj takega, to je veselo znamenje! Iz Ljubljane odšel je prof. Grabowski v Zagreb.

Rusko slovstvo. Ruski listi za deco. Rusi imajo sedem listov za deco. Med njimi se odlikujeta zlasti „Dětskoje Čtenije“ in „Rodnik“. Prvega ureduje Ostrogorskij, predavatelj slovesnosti v Peterbrugu, ki slovi za jednega najboljših in najzvedenejših ruskih pedagogov. Spisal je za otroke že več priličnih knjižic, izmed katerih omenjamo le „Junim čitateljam, razskazi o raznih ljudjah“, „Ilja Muromec“, „Puškinskaja Rus“ itd.; poleg tega je izdal tudi nekaj pesnij in dve dramí: „Mgla“ in „Lipočka“.

Drugi list, „Rodnik“, ureduje gospa Sisojeva, katere knjižici „Očerki i razskazi“ in „Istorija malenkoi dēvočki“ sta najpriljubljenejši med ruskimi spisi za mladino; tudi je kot prelagateljica na dobrem glasu. Oba ta dva lista priobčujeta pravljice in basni, ki so brez fantastične našemljenosti in imajo gotovo realno podlago. Vsaka pravljica in basen zaključuje v sebi idejo, pridajajočo jej smisel in tvorečo jo koristno. Pesni Mihalovskega, Arsenjeva, Barikove se smejo

imenovati izvrstne. V obeh dveh so nam vseč i po vsebini i po priprostem, a lepem jezici povesti, obrazi in prizori iz domačega življenja, katere spisujejo bolj ali menj znani pisatelji Grigorovič, Stavrovskij, Maksimov, Bogdanov, Kruglov, Světnikova itd. Veliko vrednost imata lista tudi za tega delj, ker so v njih skoro vsi prirodoznanski, zgodovinski in narodopisni spisi oblečeni v obliko mičnih povestij in prizorov, kajti drugače so taki spisi za otroka presuhoparni in jih ne čita ali vsaj ne prečita. Jedino, kar bi mogli očitati listu „Dětskoje Čtenije“ je to, da se premalo ozira na rusko narodno življenje, priobčujoč veliko kompilacij in prevodov iz tujih jezikov. Oba izhajata v Peterburgu po jedenkrat na mesec, cena prvemu („Dětskoje Čtenije“) je 5 r. 75 k., drugemu („Rodnik“) pa 5 r.

Ostali listi za deco so naslednji: „Semja i Škola“, ki je še dosti dober, samo da je preobširen in predrag (velja namreč 11 r. 50 k.), „Igrušečka“ (6 r.), „Dětskij Otdih“, „Semejnije Večera“ in „Žurnal dlja dětej“. O zadnjih dveh pravi neki ruski list, da sta po vnaji obliki in vsebini pripravna samo za zavijalni papir.

—n.

„Perelom. Pravdivaja istorija B. M. Mkarjeviča“ je najnovejši roman tega pisatelja v štirih delih in dveh knjigah, ki je izšel v Petrogradu. To delo je nadaljevanje družega prekrasnega proizvoda njegovega: „Četvert vėka tomu nazad“; v njem nastopajo zopet iste osebe, samo v poznejšem času. Ker je gradivo vzeto povse iz narodnega življenja in pisatelj odkriva tudi marsikaj iz življenja najvišjih krogov, kar bi sicer utegnulo ostati za vselej pozabljeno, jako je delo zanimljivo. Kritik izraža se o njem sledeče: „Ko jameš čitati ta roman, prikava te pisatelj tako k svoji knjigi, da nimaš najmanjšega veselja resno kritikovati, ampak bi samo vzkliknil ‚prekrasno, prekrasno‘ in pomislivši nekoliko dodal: ‚ne, niso še opešale literaturne sile ruske zemlje! —“

„Sergej Gorbatov, istoričeskij roman konca XVIII veka“, spisal Vsevoladja Solovjev. Ta roman, ki je prošlo leto izhajal v leposlovnem listu „Njiva“, izšel je posebno. Cena mu je 3 rublje brez pošiljanja. Kot nadaljevanje njegovo izhaja v letošnjem omenjenem listu roman „Volterjanec“, od istega pisatelja. Dejanje obeh vzeto je iz časa carinje Katarine II. in vrši se deloma v Petrogradu, deloma v Parizu. Pisatelj vodi čitatelja največ po dvornih krogih, kjer ima priliko opazati tedanje življenje najvišjih mogotcev. Posebno zanimljiv opisuje carinjo Katarino in njene prve svetovalce, kakor tudi prestolonaslednika P. Petroviča. Tudi francoska revolucija zanima važna mesta v tem delu.

R.

„Ljubljanski Zvon“

izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po jeden pot na mesec v zvezkih, ter stane: za vse leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 30 kr., za četrto leta 1 gld. 15 kr.

Za vse neavstrijske dežele po 5 gld., za dijake po 4 gld. na leto.

Založniki: dr. I. Tavčar in drugovi. — Za uredništvo odgovoren: **Fr. Levec**.
Uredništvo: v Novih ulicah 5. — **Upravništvo**: na Marije Terezije cesti 5.

Tiska „Národna Tiskarna“ v Ljubljani.